

NOGMAALS BEVERS IN NEDERLAND.

Als een aanvulling van het opstel, getiteld: *Bevers in Nederland*, in dezen jaargang bl. 28, van den heer H. J. H. GRONEMAN, plaatsen wij gaarne de volgende aan eenen brief van den heer J. J. LE ROY ontleende mededeelingen.

De "Overijsselsche Almanak voor oudheid en letteren" bevat in zijn 5den jaargang (1840) een stukje van P. C. MOLHUIJSEN, waaruit nader kan blijken, dat in oude tijden Bevers in den IJssel voorkwamen.

Na een verhaal van de meer algemeen bekende bevervangst op de hoeve Beltman in de buurtschap Epse, bij Deventer, welke bever ontleed is door den hoogleeraar ANDR. CONR. BONN en door dezen beschreven in "Anatome castoris atque Chemica castorei analysis ejusque in medicina usus (Lugd. Bat. 1806), deelt de schrijver o. a. nog het volgende mede:

"Het blijkt uit de Kameraarsrekeningen van Deventer, dat deze dieren in vroeger tijd zeer talrijk moeten geweest zijn. In de rekening van 1454 is het eerst door ons opgemerkt, dat de stedelijke regeering eene premie voor het vangen gaf. Ruim twintig jaren lang komt deze vermelding voor op den post van uitgaven, en bij eene nauwkeurige optelling zoude men het getal zeer aanzienlijk kunnen vinden; waarbij wij nog in het oog moeten houden, dat sommige rekeningen uit dat tijdvak ontbreken. Bij een vluchtig overzicht zijn b. v. in het jaar 1454 opgemerkt vier, in 1467 veel meer, waaronder één op de Worp werd gevangen, in 1468 twee, in 1469 vier, waaronder een op de Stadsweerden, in 1474 drie jonge op de Landweer in den ouden IJssel, en nog vijf, in 1472 niet minder dan dertien, zoo oude als jonge". . .

"Sommijds wordt de naam der personen gemeld, die de premie ontvingen, b. v. *Item WILLEM DUIJVENVANGER gegeven van enen bever II Arn. g. Jac. 1°. IV kromsteerten*; Sommijds niet, b. v. *Item een deel gesellen die gevangen hadden II jonge bevers VIII kromsteerten*". . .

“Het is overigens buiten allen twijfel, dat deze dieren, die in de rekeningen voorkomen, otters zouden geweest zijn, dewijl hier en daar ook melding gemaakt wordt van eene jacht op otters, die zich in groote hoeveelheid in de nabijheid der stad moeten opgehouden hebben.”

Dat trouwens bevers in vroeger tijden ook in andere streken van ons vaderland voorkwamen, schijnt men te mogen afleiden uit sommige plaatsnamen die met “Bever” beginnen. Ziehier die welke in het bekende *Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden* van A. J. VAN DER AA voorkomen:

Beverstaart, een eilandje in den Bieschbosch, prov. Noord-Brabant;

Beverstraat, een gehucht in Noord-Brabant, op de grenzen der belgische provincie Antwerpen;

Bevervoorde, adellijk huis in Gelderland, ten westen van het dorp Gelselaar, aan de grenzen van Overijssel;

Bevervoorde, havezathe in Twenthe, provincie Overijssel, tusschen Almelo en Oldenzaal.

Bevervoordt, vroegere naam van Velzen, dorp in Noord-Holland;

Beverweerd of Beverwaard, kasteel tusschen Oudijk en Werkhoven, aan den Krommen-Rijn, provincie Utrecht;

Beverwijk, in Noord-Holland.

Natuurlijk zal ik niet beweren dat het voorzetsel “bever” met zekerheid aanduidt dat op die plaatsen eene beverkolonie bestaan heeft. Andere naamsafleidingen zijn mogelijk. Zoo b. v. zijn er die in den naam “Beverwijk” eene verkorting van “Bedevaertswijk” willen zien. Toch verdient het opmerking dat al de genoemde plaatsen gelegen zijn in het stroomgebied van den Rijn, van de Maas of van den IJssel en dus in een tijd toen de daartusschen gelegen, gedeeltelijk moerassige bodem met bosschen overdekt was zeer wel de woonplaatsen van bevers kunnen geweest zijn.